

КРАЄЗНАВСТВО

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

Заснований у квітні 1927 року Українським комітетом краєзнавства
Репресований у 1930 році
Відроджений 1993 року з ініціативи Національної спілки краєзнавців України

2(103)'2018

ЗМІСТ

Головний редактор
Олександр Реєнт

Редакційна колегія:
Олег Бажан
(перший заступник
головного редактора)

Олександр Удоа
(заступник
головного редактора)

Лев Баженов
Віль Бакіров
Геннадій Бондаренко
Володимир Великочий
Сергій Гальчак

Микола Головка
Олександр Гончаров
Олександр Гуржій
Віктор Даниленко
Володимир Дмитрук
Олександр Добржанський
Олександр Завальнюк

Михайло Косило
Віктор Коцур
Олександр Лисенко
Руслана Маньковська
Володимир Милько
Олексій Нестуля
Олександр Рубльов
Григорій Савченко
Валерій Смолій

Засновники:
Національна спілка
краєзнавців України
Інститут історії України
НАН України

Виходить
щоквартально
ISSN 2222-5250

Історія міст і сіл України: історико-теоретичні проблеми вивчення

Андрій Заяць (м. Львів). Діяльність лавників у містах Волині XVI – першої половини XVII ст.: чисельність, персоналії, повноваження . . . 4

Віталій Пилипець (м. Карлівка). До питання про заснування міста Карлівка Полтавської області 12

До 100-річчя проголошення Української Держави Павла Скоропадського

Володимир Потульницький (м. Київ). Діалектика ідеології та політики в українській монархічній традиції XX ст. 29

Руслан Пиріг (м. Київ). Україна і Центральні держави: прелюдія окупації 1918 року 40

Теоретико-методологічні засади освітянського краєзнавства

Ігор Андреев (м. Київ). Історія казенного маєтку «Затишшя» Київського політехнічного інституту 47

Віталій Липинський, Микола Яцюк (м. Покровськ). Передумови та історія створення Красноармійського (Покровського) індустріального інституту 53

Музейництво в Україні: історія та проблеми сучасного розвитку

Руслана Маньковська, Ірина Жилєнкова (м. Київ). Деформаційні процеси в музейництві: західноукраїнські області в 1939–1950-х рр. 60

Михайло Делеган (м. Ужгород). Відданий музейній справі (з нагоди 35-річної професійної діяльності Василя Шеби) 76

Медичне краєзнавство:**суть та науково-дослідницький потенціал**

Ігор Робак, Вадим Ільїн (м. Харків). Харківські медики в Російсько-японській війні 1904-1905 рр.: витоки сучасного медичного волонтерства 79

Джерела та біографічні студії

Олена Ясинецька (м. Київ). Сини київської князівни Доброніги-Марії († 1087) на престолі Польщі: генеалогічний та культурний аспекти 93

Олександр Курок, Борис Грудинін (м. Глухів). Йосип Шкловський: спогади про видатну особистість 103

Олег Бажан (м. Київ), Вадим Золотарьов (м. Харків). Мішень чи випадкова жертва «Великого терору»? 121

Історія України у світлі регіональних досліджень

Єгор Сидорович (м. Херсон). До питання про переселення французької аристократії на Південь України наприкінці XVIII – початку XIX ст. 135

Володимир Панов (м. Ужгород). Кризові явища в сільському господарстві Закарпатської області в 1990-ті рр. 140

**Національна спілка краєзнавців України:
панорама сучасного життя**

Людмила Яснєвська (м. Чернігів). Науково-краєзнавча експедиція НСКУ «Історико-культурна спадщина Чернігівщини: проблеми збереження та форми популяризації» 149

Володимир Милько (м. Київ). Науково-краєзнавча експедиція Національної спілки краєзнавців України «Народне музейництво Закарпаття: здобутки і перспективи» 153

Наукова інформація

Тетяна Колєчкіна (м. Кропивницький). Яру Славутичу – 100 років 159

Олександр Реєнт (м. Київ). Доктору історичних наук, професору Петру Васильовичу Доброву-75! 163

Огляди

Володимир Мороз (м. Львів). Монографія про історію УГКЦ на Буковині 165

Всеволод Наулко (м. Київ). Історіософія середньовіччя 168

Володимир Студінський (м. Київ). Погляд у минуле Малинщини .. 173

Рекомендовано до друку
Вченою радою Інституту
історії України НАН
України (*протокол № 4
від 03 травня 2018 р.*)

Журнал зареєстровано
Міністерством юстиції
України (*Свідоцтво про
державну реєстрацію
друкованого засобу масової
інформації – серія КВ № 1722
від 06.12.1995 р.*)

Наказом МОН України
№ 1604

від 22.12.2016 р.
журнал внесено до переліку
наукових фахових видань, у
яких можуть публікуватися
результати дисертаційних
робіт на здобуття наукових
ступенів доктора
і кандидата наук
за спеціальностями
«Історичні науки»

Журнал включено до
бази даних Google Scholar,
Slavic Humanities Index,
Україніка наукова, РИНЦ

Усі права застережені.
Передрук дозволено тільки
за згодою редколегії.

Адреса редакції:

01001, м. Київ-1,
вул. М.Грушевського, 4,
кім. 212
тел.: 278-02-38, 279-13-88

E-mail:

bazhanclio@ukr.net

Електронна версія:

www.history.org.ua
www.nbu.gov.ua
www.nsku.org.ua

На першій сторінці обкладинки:
фотознімки доби Української Держави Павла Скоропадського,
які зберігаються у фондах Національного музею
історії України

© Національна спілка
краєзнавців України, 2018

© Інститут історії України
НАН України, 2018